

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของมารดา การรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตร และพฤติกรรมของมารดาในการเลี้ยงดูบุตร อายุ 4-12 เดือน ในจังหวัดพัทลุง
ผู้เขียน	นางรสสุคนธ์ ศรีใส
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลเด็ก)
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของมารดา การรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตร และพฤติกรรมของมารดาในการเลี้ยงดูบุตรอายุ 4-12 เดือน และอำนาจการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของมารดา และการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตร ต่อพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดา กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีบุตรอายุ 4-12 เดือน พาบุตรมารับบริการที่คลินิกสุขภาพเด็กดีที่โรงพยาบาลพัทลุง และโรงพยาบาลป่าพะยอม จำนวน 140 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง ประกอบด้วย 4 ชุด คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของบุตรและมารดา แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของมารดา แบบสอบถามการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตร และแบบสอบถามพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดา ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์และพยาบาล จำนวน 3 ท่าน และตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของมารดา แบบสอบถามการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตร และแบบสอบถามพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดาเท่ากับ 0.90, 0.91 และ 0.91 ตามลำดับ ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ version 11.5

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของมารดาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของมารดาด้านความแข็งแรงของร่างกาย การเล่นและการออกกำลังกาย และการพักผ่อนมากที่สุด และด้านน้อยที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรม
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตรด้านความแข็งแรง

ของร่างกาย การเล่นและการออกกำลังกาย และการพักผ่อนมากที่สุด และด้านน้อยที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรม

3. ค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดาโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดาในด้านความแข็งแรงของร่างกาย การเล่นและการออกกำลังกาย และการพักผ่อนสูงสุด และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านวัฒนธรรม

4. การรับรู้ความสามารถของมารดา การรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับความต้องการของบุตร และลักษณะของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .678, p < 0.01$; $r = .503, p < 0.01$; $r = -.180, p < 0.05$) ตามลำดับ

5. ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การรับรู้ความสามารถของมารดา และลักษณะของครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรของมารดาได้ร้อยละ 46.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$F(2, 132) = 60.216, p < 0.001$] และมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ .668 ($t = 10.594, p < 0.001$) และ -.132 ($t = -2.099, p = 0.038$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ให้ข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาในการเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะการส่งเสริมด้านวัฒนธรรม

Thesis Title	Personal Factors, Mothers' Perceived Self-Efficacy, Mothers' Perceived Needs of the Infants, and Mothers' Behaviors in Rearing Infants Aged between 4 to 12 Months in Phatthalung Province
Author	Mrs. Rotsukhon Srisai
Major Program	Nursing Science (Pediatric Nursing)
Academic Year	2004

Abstract

This descriptive research aimed to study mothers' perceived self-efficacy, mothers' perceived needs of their infants, mothers' infant-rearing behaviors, and the predictors of mothers' infant-rearing behaviors. The sample comprised 140 mothers with infants aged between 4 to 12 months who were taken to the well baby clinics at Phatthalung Hospital and Papayom Hospital. The data were collected using four questionnaires covering the infants' and mothers' demographic data, mothers' perceived self-efficacy, mothers' perceived needs of the infant, and mothers' infant-rearing behaviors. The questionnaires were tested for content validity by three experts in medical and nursing area and for reliability using Cronbach's alpha coefficient. The Cronbach's alpha coefficient of mothers' perceived self-efficacy, mothers' perceived needs of the infant, and mothers' infant-rearing behaviors were 0.90, 0.91, and 0.91, respectively. The data were analyzed using SPSS/PC⁺ program, version 11.5.

The results revealed that:

1. The mean total score of the mothers' perceived self-efficacy was at a high level. The highest mean score was in the dimension of physical health, play and activity, and rest, whereas the lowest mean score was in the dimension of culture.
2. The mean total score of the mothers' perceived needs of the infant was at a high level. The highest mean score was in the dimension of the physical health, play and activity, and rest, whereas the lowest mean score was in the dimension of culture.
3. The mean total score of the mothers' infant-rearing behaviors was at a high level. The highest mean score was in the dimension of physical health, play and activity,

and rest, whereas the lowest mean score was in the dimension of culture.

4. The mothers' perceived self-efficacy, the mothers' perceived needs of the infant, and type of family were significantly associated with mothers' infant-rearing behaviors ($r = .678, p < 0.01$; $r = .503, p < 0.01$; $r = -.180, p < 0.05$).

5. Stepwise multiple regression analysis showed that 46.9 percent of the variance of the mothers' infant-rearing behaviors was explained by mothers' perceived self-efficacy and type of family [$F(2, 132) = 60.216, p < 0.001$] with regression coefficients equals to $.668 (t = 10.594, p < 0.001)$ and $-.132 (t = -2.099, p = 0.038)$.

The results of the study suggest that nurses should promote mothers' perceived self-efficacy in their infant-rearing especially in the dimension of cultural promotion.